

45

МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

K 7/M 45

120000868827

STIVAL

MARCH

17-31 MARCH 2005

MUSIC

ROUSSE, BULGARIA

DAYS

INTERNATIONAL

MUNICIPALITY
OF ROUSSE

MINISTRY
OF CULTURE

РУСЕ 17-31 МАРТ 2005

K7/1115

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868827

448191

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

45. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
Русе
17 – 31 март 2005

АНСАМБЪЛ МУЗИКА НОВА София

Васил Казанджиев...
Калейдоскоп...
Миражи... Триумф...
по случай 70-годишнината на В. Казанджиев

Явор ЖЕЛЕВ

флейта

Росен ИДЕАЛОВ

кларинет

Момчил ГЕОРГИЕВ

цигулка

Георгина БОЯДЖИЕВА

виолончело

Драгомير ЙОСИФОВ

пиано

26.03 събота 11 ч.

Пленарна зала

ПРОГРАМА

Триумф на камбаните (1972)

Драгомир Йосифов – пиано

Силуети (1974)

Георгина Бояджиева-Николова – виолончело

Драгомир Йосифов – пиано

Калейдоскоп (1999)

Росен Идеалов – кларинет

Георгина Бояджиева-Николова – виолончело

Драгомир Йосифов – пиано

Миражи (1997)

Росен Идеалов – кларинет

Момчил Георгиев – цигулка

Георгина Бояджиева-Николова – виолончело

Драгомир Йосифов – пиано

Соната концертанте за флейта и пиано (2003 - 2005)

Allegro spiritoso

A piacere. Adagio

Quasi recitativo. Moderato e un poco rubato

Allegro vivace. Presto

Явор Желев - флейти

Драгомир Йосифов - пиано

Дълбоко вярвам, че след всеки изпепеляващ апокалипсис неминуемо идва възкресението и обновлението, нахлува освежаващият полъх на ренесанса. И животът започва отново. Това ми вдъхва сили, надежда, вяра, защото в края на краищата е интересно да се живее и твори.

Васил Казанджиев

Васил Казанджиев е роден през 1934 г. в Русе, където развива музикалния си талант под благотворното влияние на К. Илиев, Д. Петков, Д. Ненов. През 1949 става лауреат на Първото общобългарско състезание за деца -инструменталисти. Завършва Музикалната академия в класовете по композиция при П. Владигеров и оркестрово дирижиране при Вл. Симеонов. След дипломирането си е назначен за диригент в Софийската опера, където осъществява много постановки, сред които: „Янините девет братя“ и „Антигона '43“ от Л. Пипков, „Боянският майстор“ от К. Илиев, балетите „Дървеният принц“ от Барток и „Тривърхата шапка“ на М. Де Файя. От 1962 до 1977 е диригент на Софийски камерен оркестър, известен с по-късното си име „Софийски солисти“. Определения като *блестящ, знаменит, даже легендарен* ще бъдат съвсем справедливи, отнесени към този период. С този ансамбъл В. Казанджиев гастролира по цял свят. Трябва да споменем на всяка цена участията на такива високи форуми на новата музика като Загребско биенале '67, Варшавска есен '68, Берлинско биенале '69. За състава и неговия диригент са създадени някои от най-хубавите творби на български композитори – П. Владигеров, Л. Пипков, М. Големинов, К. Илиев, Л. Николов, Г. Тудев, С. Пиронков, самият Казанджиев. През периода 1979-1993 В. Казанджиев е диригент на Симфоничния оркестър на БНР. От 1960 е преподавател по четене и свирене на парти-

тури, а от 1987 по оркестрово дирижиране в Музикалната Академия, където се пенсионира през 2003. Сред неговите възпитаници са Р. Миланов, Хр. Христов, Й. Герджиков, П. БалеВ, Д. Чобанов и др.

В. Казанджиев има ярко очертан творчески профил. Той е един от първите, въвели алеаторната свобода и сонористичната многоцветност в нашето композиторско творчество. Забележително е и обръщането му към архаичните пластове на българската музика. Много негови творби са еталони за следващите генерации и безспорна е принадлежността им към най-доброто, сътворено от българските композитори.

Творби: 4 симфонии, *Симфониета*, *Дивертименто*, *Увертюра „Септември 1923“*, *Апокалипсис*, *Илюминации*, *Капричио*, *Симфония-концертанте* за пиано, саксофон и оркестър, концерти за тромпет и за цигулка, *Пролетна кантата* за смесен и детски хор и симф оркестър, *Вариации* за стр. оркестър, *Две песни* за сопран и стр. оркестър, *Komplessi sonori*, *Празнична музика*, *Живите икони* за камерен оркестър, *Картини от България* за струнни и ударни (версия за симф. оркестър), *Affresci sacri* за ансамбъл, *Катарзис* за 12 виолончели, *Росо а росо* за ударни и орган, *In todo scherzoso* за брас квинтет, *духов квинтет*, *клавирен квинтет*, *3 струнни квартета*, *Миражи* за кларинет, цигулка, виолончело и пиано, *Малка сюита* за обой, кларинет, фагот, *Импулси* за флейта, обой, фагот, *Концертни импровизации* за флейта, виола, арфа и чембало, *Епизоди* за кларинет, арфа и ударни, *Строфи* за флейта, цигулка и пиано, *Калейдоскоп* за кларинет, виолончело и пиано, *Диалози* за флейта и арфа, *Отблясъци* за флейта и пиано, *Прелюд и Фуга* за виола и пиано, *4 пиеси* за цигулка и пиано, *Медитация* и *Екстаз* за същия състав, *Виртуозни*

етюди за ударни и пиано, *Сага* за виолончело и пиано, *Отражения* за 2 виолончели, *Песента на делфина* за виолончело и вибрафон, *Токата*, *Соната*, *Младежки албум*, *Триумф на камбаните*, *Еквилибристики*, *Езотерични вариации* - за пиано, сонати за валдхорна, за кларинет, за флейта и пиано, сонати за соло цигулка и соло виолончело, *Соната* за цигулка и виолончело, *Дуети* за духови и струнни, *Via Appia antica* за глас и пиано, *Видения* за сопран и ударни, *Велик стенопис* за смесен хор, *Елегия* за смесен хор и орган, филмова и театрална музика и др.

През последните години на отминалия век в Новата музика се зароди и стабилизира една малко необичайна тенденция, която можем да наречем *ново благозвучие* (nuova consonanza). Оказа се, че специфичните инструментални техники могат да придават особена аура на творбите, широките интервали – усещането за безкрай, за спокойна отдалеченост, а сложните хармонии сякаш превеждат в звук нежната вибрация на цветни витражи. Към тази група творби трябва да причислим и „*Миражи*“ на Васил Казанджиев. Благородната звучност и конструкция на пиесата оставят чувството за невъзможно приближаване до една мамеща, но успокоена красота... Миражи...

Пиесата е композирана през 1997 г. по поръчка на виолончелиста Венцеслав Николов. А вече по наше (на ансамбъл *Musica Nova*) настояване и молба, В. Казанджиев композира триото „*Калейдоскоп*“. Ето какво казва авторът: „*Когато стане дума за калейдоскоп, се сещаме за приятното развлечение да наблюдаваме голямото многообразие от бързо (понякога светкавично) сменящи се причудливи форми и цветове. Точно тази хармония на контраста и непредсказуеми, понякога екстравагантни,*

невероятни съчетания ме инспирира да напиша пиеса, в която да я постигна със средствата на музиката. Още повече, че прийомите на алеаториката (импровизацията) дават големи възможности за това. Надявам се моят афинитет към темброво разнообразие да ми е помогнал за създаването на атрактивна и разтоварваща музика, която би могла да провокира въображението на слушателите, за да си представят разни небивалици. Пиесата е посветена на Г. Бояджиева, Р. Идеалов и Др. Йосифов. Написах я, за да бъде изпълнена за първи път на „Мартенски музикални дни.“

За първи път в родния град на В. Казанджиев ще изсвирим и една от най-новите му композиции – Соната концертанте за флейта и пиано. Всъщност, публиката ще чуе премиера на новата версия на творбата. Тук инструменталната презентативност и сериозното музикално съдържание си подават ръце с най-категорично дружелюбие. От сложните сонатни архитектури на I част, през докосващите областта на трансцендентното централни части до неустовството на финалните звукови протуберанси, Сонатата разгръща един действително увличащ, чисто музикален сюжет. Според изискванията пък на звуковия сюжет, флейтата „травестира“ – от употребата на различни мундшуци, до замяната ѝ с алтова флейта и николо във втората и четвърта части.

С тази своя творба В. Казанджиев сякаш *действено* отговаря на въпроса: Може ли да се пишат сонати? Днес?

Както казваше Лазар Николов: „по мое време не беше 'демоде' да се пишат сонати...“

Алеаторна сонатина бих нарекъл композираните през 1974 „Силуети“ за чело и пиано. Основания за това ми дават тричастната

(умерено - бавно - бързо) постройка, наличието на сонатни елементи, които не биват доведени до истинска „сонатна“ конфликтност, микроразмерите на дяловете, а също и отразения в самото заглавие флуиден, скициран характер на образите. Може би „сонатината“ като *силует* на Сонатното?

„Триумфът на камбаните“ е едно от най-показателните за стила на автора си произведения, писани в алеаторна форма. Съставено е от 22 модела, които изпълнителят трябва да подреди по свой избор (само местата на началния и финалния фрагмент са задължителни). Фактурата е организирана така, че да създаде звуковия образ на камбанния звън - типичен, въпреки, за тембровото слушане на Васил Казанджиев. За да извлече от единния клавирен тембър различни нюанси, композиторът прибегва до разнообразни начини на звукоизвличане и цветисти звукови ефекти. (...) Без съмнение, тази творба поставя пред всеки изпълнител допълнителни изисквания към неговата фантазия, вкус, творческа интуиция, към усета му за пропорции.

(Милена Божикова)

Ансамбъл *Musica Nova* е създаден през 1989 г. от студенти от Музикалната академия в София като мобилна формация за изпълнение и пропаганда на музика от XX век. Групата обединява млади композитори, инструменталисти и диригенти. Първоначално наречен Академичен Колегиум за съвременна музика, съставът участва във фестивалите Нова българска музика и „Софийски музикални седмици“ с премиери на творби от Лазар Николов, Георги Тудев, Божидар Спасов. През 1990 г., след учредяването на ДНМБ (българската секция на ISCM), ансамбълът поема голяма част от ежемесечните концерти на

дружеството, а от 1993 г. е основен участник в международния фестивал MUSICA NOVA - SOFIA. Ансамбълът концертира на почти всички фестивални подиуми в България: „Мартенски музикални дни“ в Русе, „Колеген фестивал“ в София, Салон на изкуствата, Зимни музикални вечери „Иван Спасов“, Камерен фестивал в Пловдив, Седмица на американската музика в България. Гастролирал е в Австрия (WIEN MODERN), Словакия (MELOS - ETHOS, Братислава), Италия (MUSICA CONTEMPORANEA, Триест), Румъния, Македония и др. Ансамбъл *Musica Nova* работи с музиканти като Анатоли Виеру, Фридрих Голдман, Дитер Шнебел, Сашко Гаврилов, Симеон Пиронков, Васил Казанджиев, Йордан Дафов, Пламен Джуров, Павел Балев, Джефри Дийн.

Много шедьоври на XX век получават своите първи изпълнения в България от членовете на състава. Огромен е броят на българските премиери - в т.ч. и на специално написани творби от Л. Николов, Г. Тутев, А. Первазов, Г. Арнаудов, Бож. Спасов, Вл. Панчев, В. Казанджиев, Р. Балъзов, Ст. Драгостинов. Трябва да се отбележат някои специални проекти като посветената на Д. Куртаг програма *Magister Ludi*, проектът *Canti dei morti* или пък *Asylphonia* и *Night of Unexpected*. Ансамбълът успешно работи с Българското национално радио. Резултат на това сътрудничество са редица студийни и документални записи, някои от които са издадени и на CD. На Международната трибуна на композитора – Париж 2004 записът на „Пяната на звуците“ от Бож. Спасов - съвместна продукция на БНР и ансамбъл *Musica Nova*, е избран в списъка с десетте препоръчани творби в конкуренция с около 100 представени записа от цял свят.

Програмата подготви
Драгомир Йосифов

